

**សេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់អ្នករាយការណ៍ពិសេសរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ
ស្តីពីស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្សនៅប្រទេសកម្ពុជា លោកស្រីសាស្ត្រាចារ្យ រ៉ូណា ស្ទីត**

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី២៤ ខែកញ្ញាឆ្នាំ ២០១៥

ខ្ញុំមានកិត្តិយស និងមានសេចក្តីសោមនស្សរីករាយ ដែលបានបំពេញបេសកកម្មលើកដំបូងរបស់ខ្ញុំមក
កាន់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ចាប់តាំងពីក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិបានតែងតាំងខ្ញុំ
កាលពីខែមីនា ឆ្នាំ២០១៥ ជាអ្នករាយការណ៍ពិសេសស្តីពីស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្សនៅកម្ពុជា។ ជាបឋម ខ្ញុំសូម
ថ្លែងអំណរគុណដល់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ចំពោះការអញ្ជើញរបស់លោក និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការដែលបាន
ផ្តល់ឲ្យខ្ញុំ នៅមុនពេល និងនៅក្នុងអំឡុងពេលបំពេញបេសកកម្មនេះ។

ដូចលោកអ្នកជ្រាបហើយថា ក្នុងតួនាទីរបស់ខ្ញុំជាអ្នករាយការណ៍ពិសេស ខ្ញុំឯករាជ្យពីរាជរដ្ឋាភិបាល
ឬអង្គការណាមួយហើយខ្ញុំបម្រើការងារក្នុងសមត្ថភាពជាបុគ្គលខ្ញុំផ្ទាល់។ អាណត្តិការងាររបស់ខ្ញុំ ជាតួនាទី
មួយដែលមានមុខងារធំៗចំនួនបីគឺ៖ ផ្តល់ប្រឹក្សាយោបល់ ឃ្លាំមើល និងរាយការណ៍អំពីស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្ស
នៅកម្ពុជា។ ខ្ញុំជឿជាក់ថាមុខងារទាំងបីនេះ គឺមានសារៈសំខាន់ដូចគ្នា និងពាក់ព័ន្ធគ្នាទៅវិញទៅមក។

បេសកកម្មនេះមានគោលដៅធំៗចំនួនពីរគឺ៖ ការណែនាំខ្លួនឲ្យស្គាល់ ដើម្បីបង្កើតទំនាក់ទំនង ជិតស្និទ្ធ
និងប្រកបដោយន័យស្ថាបនាជាមួយរាជរដ្ឋាភិបាល និងដៃគូពិភាក្សាដទៃទៀត ដែលជាមូលដ្ឋានមួយសម្រាប់
ការបំពេញអាណត្តិការងាររបស់ខ្ញុំឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព និងដើម្បីស្វែងរកការពិត ព្រោះថានៅ សប្តាហ៍ក្រោយនេះ
ខ្ញុំនឹងធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ទៅក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិនៅទីក្រុងហ្សឺណែវ។ ខ្ញុំមាន
បុព្វសិទ្ធិបានជួបប្រជុំជាមួយសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រ
កម្ពុជា សម្តេចក្រឡាហោម **ស ខេង** ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី និងជារដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ **ឯកឧត្តម សុខ អាន**
ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី និងជារដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី **ឯកឧត្តម ម៉ក់ សម្បត្តិ** ប្រធានគណៈកម្មា
ធិការសិទ្ធិមនុស្សកម្ពុជា **ឯកឧត្តម ហង់ ជួនណារ៉ុន** រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា **ឯកឧត្តម សាយ**
សំអាល់ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងបរិស្ថាន **ឯកឧត្តម អង្គ វង្សវណ្ណនា** រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ **ឯកឧត្តម អ៊ិត សំហេង**
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ **ឯកឧត្តម ជា សុផារ៉ា** រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ។
ខ្ញុំក៏បានជួបប្រជុំផងដែរ ជាមួយមន្ត្រីជាន់ខ្ពស់ផ្សេងទៀតពីរដ្ឋសភា និងព្រឹទ្ធសភា សមាជិកផ្សេងៗនៃប្រព័ន្ធ
អង្គការសហប្រជាជាតិ និងតំណាងសង្គមស៊ីវិល ព្រមទាំងភាគីពាក់ព័ន្ធ ផ្សេងៗទៀតនៅកម្ពុជា។ ខ្ញុំក៏បាន
ធ្វើទស្សនកិច្ចផងដែរទៅកាន់ខេត្តកោះកុង ដែលនៅទីនោះខ្ញុំបានជួប ជាមួយអាជ្ញាធរខេត្ត និងអាជ្ញាធរតុលាការ
តំណាងសង្គមស៊ីវិល សមាជិកសហគមន៍ផ្សេងៗ និងតួអង្គខាងវិស័យឯកជននានា។

ទោះបីជាខ្ញុំបានមកទស្សនកិច្ចនៅប្រទេសកម្ពុជាជាច្រើនលើកក្តី ដំណើរទស្សនកិច្ចលើកដំបូងរបស់ខ្ញុំ
ក្នុងនាមជាអ្នករាយការណ៍ពិសេស គឺជាឱកាសមួយដើម្បីបង្កើតបណ្តាញទំនាក់ទំនងជាមួយសមាជិកជាន់ខ្ពស់
របស់រដ្ឋាភិបាល និងស្តាប់មតិយោបល់ដោយផ្ទាល់ពីប្រជាពលរដ្ឋមកពីមជ្ឈដ្ឋានផ្សេងៗជាច្រើន រាប់ទាំង

ប្រជាពលរដ្ឋតាមមូលដ្ឋានផង។ ខ្ញុំមានក្តីសោមនស្សរីករាយជាខ្លាំងដោយមានការពិភាក្សាដោយស្មោះត្រង់ និងទទួលបានព័ត៌មានជាច្រើនពីអ្នកទាំងឡាយដែលខ្ញុំបានជួបប្រស្រ័យទាក់ទងជាមួយ។ អាស្រ័យហេតុនេះ ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណដល់ដៃគូពិភាក្សាទាំងអស់សម្រាប់គ្រប់ជំនួបប្រជុំ ដែលបានជួយខ្ញុំឲ្យកាន់តែបានយល់ ស៊ីជម្រៅបន្ថែមទៀតអំពីស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្សនៅក្នុងប្រទេសនេះ។

ប្រទេសកម្ពុជាបន្តអភិវឌ្ឍក្នុងល្បឿនមួយលើសពីការរំពឹងទុក ហើយស្របពេលជាមួយនោះ ក៏ត្រូវ បានចាត់ថា បាននិងកំពុងបំពេញតួនាទីមួយដ៏លេចធ្លោនៅក្នុងចំណោមប្រទេសក្នុងអាស៊ាន និងនៅលើ ពិភពលោកទាំងមូល។ រដ្ឋមន្ត្រីផ្សេងៗរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល បានពន្យល់ប្រាប់អំពីកំណែទម្រង់ដែលបាន និង កំពុងបន្តធ្វើនៅក្នុងវិស័យនៃការទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្លួន។ ការធ្វើដំណើរឆ្ពោះទៅមុខ វាគឺជាការសំខាន់ ដែល គ្រប់គ្នាអង្គទាំងអស់អាចដើរតួនាទីមួយប្រកបដោយអត្ថន័យនៅក្នុងការពិភាក្សាគ្នាអំពីអនាគតនៃប្រទេសនេះ។ ពិតណាស់ ទិដ្ឋភាពវិជ្ជមានមួយ ក្នុងចំណោមទិដ្ឋភាពវិជ្ជមានធំៗផ្សេងទៀតនៃសង្គមកម្ពុជា គឺជាឱកាសដែល បង្កលក្ខណៈឲ្យបណ្តាញសារព័ត៌មានសង្គម និងសង្គមស៊ីវិលរីកដុះដាល។ ខ្ញុំសូមស្នើសុំសេរីចំពោះ ការទទួលស្គាល់ពីការងារដែលនៅសេសសល់មួយចំនួន ដែលត្រូវធ្វើ និងឆន្ទៈរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ ជាច្រើន ដើម្បីចូលរួមជាមួយខ្ញុំក្នុងកិច្ចសន្ទនាប្រកបដោយស្ថាបនា ដើម្បីរក្សាបាននូវការរីកចម្រើន និង ស្ថិរភាពជាបន្ត បន្ទាប់របស់ប្រទេសកម្ពុជា។

ខ្ញុំមានគម្រោងនឹងបន្តការងាររបស់បុព្វាធិការវិប្រារូបរបស់ខ្ញុំ។ សេចក្តីសង្កេតរបស់ពួកគាត់បានគូស បញ្ជាក់ពីបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួន ដែលប្រទេសនេះបានជួបប្រទះនៅក្នុងការលើកស្ទួយ និងការការពារសិទ្ធិ មនុស្ស ហើយពួកគាត់បានផ្តល់អនុសាសន៍ជាក់ស្តែងផ្សេងៗមួយចំនួនធំក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈម ទាំងនោះ។ ខ្ញុំបានយល់ស្របគ្នាជាមួយនឹងទស្សនៈដែលបានលើកឡើងអំពីការពង្រឹងបន្ថែមទៀត នូវ នីតិវិធី ការអភិវឌ្ឍ និងធានាឯករាជ្យភាពរបស់ស្ថាប័នទាំងឡាយដែលមានតួនាទីជាក់លាក់ក្នុងការការពារ សិទ្ធិមនុស្ស ជាពិសេសស្ថាប័នតុលាការ គឺមានសារៈសំខាន់ជាសារវន្តសម្រាប់កសាងប្រទេសជាតិបែប ប្រជាធិបតេយ្យ មានស្ថិរភាពដែលប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាប្រាថ្នាចង់រស់នៅ។ ត្រូវគិតគូរយកចិត្តទុកដាក់ដោះស្រាយឲ្យបានសម ស្របនូវស្ថានភាពនានា ដែលបានបង្កើតឲ្យមានការមិនពេញចិត្តជាទូទៅរួមទាំង បញ្ហាវិវាទដីធ្លីនិងវិវាទការងារ ផងដែរ។

សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីបានលើកឡើងពីបញ្ហានៃការរើសអើងពូជសាសន៍។ បើតាមទស្សនៈរបស់ខ្ញុំ ការរើសអើងពូជសាសន៍គឺជាបញ្ហាកង្វល់សម្រាប់រដ្ឋនីមួយៗ។ បុព្វាធិការីរបស់ខ្ញុំគឺលោកសាស្ត្រាចារ្យ ស៊ូប៊ិឌី បានកត់សម្គាល់ក្នុងសេចក្តីថ្លែងការណ៍ចុងក្រោយរបស់លោកថា “ក្រោយពីការធ្វើដំណើរដ៏វែងឆ្ងាយ ឆ្ពោះមក កាន់អភិបាលកិច្ចល្អ ប្រជាធិបតេយ្យកាន់តែរឹងមាំ នីតិវិធី និងការគោរពសិទ្ធិមនុស្សកាន់តែខ្លាំងឡើង គេមិន គួរឲ្យមានលំហនៅក្នុងនយោបាយកម្ពុជាសម្រាប់ការរើសអើងពូជសាសន៍ ការស្អប់ខ្ពើមជនបរទេស និងការ រើសអើងប្រភេទណាមួយឡើយ”។ ខ្ញុំសូមបន្តគំនិតរបស់លោក។

ការរើសអើងពូជសាសន៍ដោយហេតុផលណាមួយ គឺជាកង្វល់ស្របច្បាប់ នៅខណៈពេលដែលត្រូវ លើកស្ទួយសិទ្ធិមនុស្សនៅក្នុងសង្គមមួយដែលប្រកបដោយសមធម៌ និងយុត្តិធម៌។ ការរើសអើងពូជសាសន៍

គឺជាឧបករណ៍មួយដែលអាចត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីដាក់កម្រិតដល់ការទទួលបាននូវសិទ្ធិមនុស្ស នៃបុគ្គល ម្នាក់ និងក្រុមនានានៅក្នុងសង្គម។ ច្បាប់អន្តរជាតិបានបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ណាស់ថា សិទ្ធិ និងសេរីភាពត្រូវតែ ទទួលបានដោយគ្មានការប្រកាន់បែងចែកបែបណាមួយ មានជាអាទិ៍ ពូជសាសន៍ ពណ៌សម្បុរ ភេទ ភាសា សាសនា មតិនយោបាយ ឬមតិផ្សេងទៀត ដើមកំណើតជាតិ ឬសង្គម ទ្រព្យសម្បត្តិ កំណើត ទំនោរផ្លូវភេទ និងអត្តសញ្ញាណភេទ ពិការភាព ឬស្ថានភាពដទៃទៀតឡើយ។ មិនថាតែសិទ្ធិជនជាតិដើមភាគតិច និង សិទ្ធិដីធ្លី ស្ត្រី និងការទទួលបានព័ត៌មាន អ្នកស្វែងរកសិទ្ធិជ្រកកោន និងការទទួលស្គាល់ឋានៈជាជនភៀស ខ្លួន កម្មករ និងសិទ្ធិការងារ ប្រជាជនក្រីក្រនៅតាមទីក្រុង និងការប្រព្រឹត្តិទៅលើជនអនាថានៅតាមចិញ្ចើមផ្លូវ ប្រជាជនក្រីក្រនៅតាមជនបទ និងការដោះស្រាយការតាំងទីលំនៅថ្មីនៃប្រជាពលរដ្ឋដែលរងផលប៉ះពាល់ពី ការផ្តល់សម្បទានដីនោះទេ គឺសុទ្ធតែនឹងអាចទទួលបាននូវការរើសអើងដែលធ្វើឲ្យមធ្យមដល់ការគោរពសិទ្ធិមនុស្ស នៅគ្រប់ទីកន្លែង។

ការធានាដល់ការគោរពសិទ្ធិមនុស្ស និងសេរីភាពជាមូលដ្ឋាន គឺជាកាតព្វកិច្ចចម្បងរបស់រដ្ឋនីមួយៗ ដែលទទួលយកសន្ធិសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ ។ តាមរយៈការផ្តល់សច្ចាប័នដោយស្ម័គ្រចិត្តលើសន្ធិសញ្ញា ជាច្រើននេះ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានយល់ព្រមចាត់វិធានការផ្លូវច្បាប់ និងរដ្ឋបាល និងវិធានការដទៃផ្សេង ទៀតតាមការចាំបាច់ ដើម្បីធានាការពារសិទ្ធិនៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន។ នេះរាប់ទាំងការអនុម័តច្បាប់ ដែលគោរពតាមបទដ្ឋានសិទ្ធិមនុស្ស និងធានាការពារតាមផ្លូវច្បាប់នូវសិទ្ធិទាំងនោះប្រកបដោយយុត្តិធម៌ និង ស្មើភាពគ្នា ដូចដែលមានចែងក្នុងសន្ធិសញ្ញាទាំងនោះ។ ច្បាប់សំខាន់ៗមួយចំនួនដែលមានទាក់ទងច្រើននឹង សិទ្ធិមនុស្សត្រូវបានអនុម័តនៅប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយនេះ ហើយច្បាប់មួយចំនួនបន្ថែមទៀតកំពុង ដំណើរការ តាក់តែង រាប់ទាំង សេចក្តីព្រាងច្បាប់សហជីព និងសេចក្តីព្រាងច្បាប់ឧក្រិដ្ឋកម្មតាមអ៊ីនធឺណិត។ ការធានា ឲ្យបាននូវការរាប់បញ្ចូល និងតម្លាភាពក្នុងការតាក់តែងច្បាប់ គឺជាតម្រូវការសំខាន់មួយសម្រាប់លទ្ធិប្រជា ធិបតេយ្យ និងអភិបាលកិច្ចល្អ។

ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះការពិភាក្សាផ្លាស់ប្តូរយោបល់គ្នាដោយត្រង់ៗលើវឌ្ឍនភាព និងបញ្ហា ប្រឈមនានាកើតមាននៅក្នុងតំបន់ដែលមានសម្បទានដី ដែលវាពិតជាបញ្ហាសិទ្ធិមនុស្សដ៏ស្មុគ្រស្មាញមួយ ដែលប្រទេសជាតិកំពុងជួបប្រទះ។ មនុស្សជាច្រើនដែលបានទទួលរងគ្រោះពីការបណ្តេញចេញដោយបង្ខំ នៅតែបន្តស្វែងរកយុត្តិធម៌ ខណៈពេលដែលដំណើរការនៃការផ្តល់ប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិដីធ្លី និង ការដោះស្រាយ បញ្ហាស្មុគ្រស្មាញនៃដីសម្បទាន ដែលបានផ្តល់កាលពីពេលកន្លងមកនេះ កំពុងបង្ហាញឲ្យឃើញលទ្ធផល ជោគជ័យមួយកម្រិតហើយ។ ខ្ញុំយល់ស្របទាំងស្រុងនឹងអនុសាសន៍នានាដែលបុព្វាធិការី របស់ខ្ញុំបានផ្តល់ឲ្យ និងសូមលើកទឹកចិត្តដល់ការបន្តត្រួតពិនិត្យលើសម្បទានដី រាប់ទាំងការលុបចោល និងការបែងចែកដីជូន ប្រជាពលរដ្ឋវិញ តាមការសមស្រប។ ដូចដែលមជ្ឈដ្ឋានជាច្រើនបានទទួលស្គាល់រួចមកហើយ នៅមាន ការងារជាច្រើនទៀតដែលត្រូវធ្វើ ជាពិសេស សម្រាប់ជនបាត់បង់ឱកាសបំផុត ដូចជា ជនជាតិដើមភាគតិច។

សមត្ថភាពរបស់មនុស្សគ្រប់រូបដើម្បីទទួលបានការដោះស្រាយ និងសំណង និងរួមចំណែកដល់ ការស្វែងរកដំណោះស្រាយចំពោះទំនាស់ដីធ្លី វិវាទការងារ និងជម្លោះផ្សេងៗទៀត ជាញឹកញយ អាស្រ័យលើ

សមត្ថភាពរបស់ខ្លួនក្នុងការអនុវត្តដោយសន្តិវិធីនូវសេរីភាពជាមូលដ្ឋានក្នុងការបញ្ចេញមតិ ការជួបប្រជុំ និងការបង្កើតសមាគម។ សិទ្ធិទាំងនេះគឺជាធាតុផ្សំសំខាន់ៗដែលសិទ្ធិដទៃទៀតត្រូវពឹងអាស្រ័យផងដែរ។ ដូច្នេះការបន្តមាននូវសន្តិភាព និងស្ថេរភាពនៅក្នុងប៉ុន្មានខែ ប៉ុន្មានឆ្នាំទៅមុខទៀតនេះ នឹងអាស្រ័យលើថាតើ សិទ្ធិនិងសេរីភាពទាំងនេះនឹងត្រូវគោរពបានកម្រិតណា និងថាតើច្បាប់ក្នុងស្រុកដែលគ្រប់គ្រងសិទ្ធិទាំងនេះនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា រួមមាន ច្បាប់ស្តីពីសមាគមនិងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល (LANGO) និងច្បាប់ស្តីពីបាតុកម្មដោយសន្តិវិធី ត្រូវបានអនុវត្តសមស្របក្នុងកម្រិតណា នៅទូទាំងប្រទេស។ ក្នុងការប្រាស្រ័យទាក់ទងការងាររបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំបានកត់សម្គាល់ឃើញថាហាក់ដូចជាមានការបកស្រាយផ្ទុយគ្នាយ៉ាងខ្លាំងនៃពាក្យ ថាការរឹតត្បិតសិទ្ធិដែលបានអនុញ្ញាតស្របតាមច្បាប់សិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិនោះ។ តុល្យភាពរវាងការការពារសេរីភាពទាំងនេះ និងការរក្សានូវសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈអាចជាការពិបាកមួយសម្រាប់រដ្ឋមួយ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ តុល្យភាពត្រូវតែមានលក្ខណៈសមស្រប និងអនុលោមតាមច្បាប់សិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ។ ខ្ញុំនឹងយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសលើសិទ្ធិទាំងនេះក្នុងអំឡុងពេលបំពេញមុខងាររបស់ខ្ញុំ។

ផ្នែកលើបទពិសោធន៍របស់ខ្ញុំ ខ្ញុំយល់យ៉ាងមុតមាំថា វិស័យអប់រំ ជាពិសេសការអប់រំអំពីសិទ្ធិមនុស្សគឺជាគន្លឹះក្នុងការធានានូវអនាគតមួយប្រកបដោយយុត្តិធម៌ និងកាន់តែមានសមធម៌សម្រាប់ប្រជាជន កម្ពុជា។ សារៈសំខាន់នៃការធានាឲ្យកាន់តែទទួលបានការអប់រំល្អប្រសើរជាងមុន និងប្រកបដោយគុណភាពជាងមុនគឺត្រូវការជាចំបាច់នូវការចូលរួមពីប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់មជ្ឈដ្ឋានក្នុងសង្គមកម្ពុជា។ នៅក្នុង វិស័យអប់រំដែលត្រូវបានគេយល់ជាទូទៅ វាជាការប្រកាសសំខាន់ដើម្បីធានាដល់ការបង្កើនការយល់ដឹងអំពី សិទ្ធិមនុស្សក្នុងចំណោមអង្គទាំងអស់។ ការធានាឲ្យមានការយល់ដឹងក្នុងចំណោមកុមារ និងយុវជន មន្ត្រីអនុវត្តច្បាប់សមាជិកសភា រដ្ឋាភិបាល និងស្ថាប័នតុលាការគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ នឹងជួយប្រទេសកម្ពុជា បំពេញកាតព្វកិច្ចសិទ្ធិមនុស្សរបស់ខ្លួនឲ្យបានល្អប្រសើរជាងមុន។ បើតាមទស្សនៈរបស់ខ្ញុំ ការអប់រំសិទ្ធិ មនុស្សគួរតែជាចំណុចស្នូលនៃអនាគតរបស់ប្រទេសកម្ពុជា ហើយក៏ថែមទាំងជាចំណុចស្នូលរបស់កម្ពុជា នាពេលបច្ចុប្បន្នផងដែរ។

នៅក្នុងបរិបទនេះ ខ្ញុំមានសេចក្តីរំភើបរីករាយជាខ្លាំង ដែលពីកិច្ចប្រជុំមួយ ទៅកិច្ចប្រជុំមួយជាមួយមន្ត្រីជាន់ខ្ពស់របស់រដ្ឋាភិបាល ដោយបានស្តាប់មតិយោបល់ដែលបង្ហាញអំពីការកោតសរសើរ និងការសន្យារបស់ខ្លួន ដើម្បីបន្តកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស។ ខ្ញុំសង្ឃឹមដោយស្មោះថា នឹងឃើញកិច្ចសហប្រតិបត្តិការដែលមានស្រាប់នឹងបន្តមានតទៅទៀត សម្រាប់ការផ្តល់ប្រឹក្សាយោបល់ ទោះជាក្នុងកម្រិតណាក្តី ឲ្យតែសកម្មភាពនោះជួយដោះស្រាយដល់ជីវិតរស់នៅរបស់ប្រជាជន។ ការិយាល័យ OHCHR ត្រៀមខ្លួនជាស្រេច ដើម្បីផ្តល់ការជួយឧបត្ថម្ភ ផ្នែកបច្ចេកទេសតាមការចាំបាច់ ដើម្បីឲ្យអនុសាសន៍ទាំងឡាយបានផ្តល់តាមរយៈអាណត្តិនេះ ត្រូវបាន អនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព នៅខណៈដែលដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ជាច្រើនបាន និងកំពុងផ្តល់ការជួយឧបត្ថម្ភគាំទ្រក្នុងវិស័យដ៏មានសារៈសំខាន់សម្រាប់ការធ្វើឲ្យប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់រូបទទួលបានសិទ្ធិមនុស្សពេញលេញ។

ខ្ញុំមានកិត្តិយសណាស់ ដែលក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សអង្គការសហប្រជាជាតិបានប្រគល់អាណត្តិការងារនេះដល់រូបខ្ញុំ។ ខ្ញុំបានសន្យាថានឹងអនុវត្តភារកិច្ចដ៏សំខាន់នេះ ប្រកបដោយសុចរិតភាព អព្យាក្រឹតភាព

និងក្នុងស្មារតីនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ ខ្ញុំសូមអរគុណចំពោះរដ្ឋាភិបាល និងប្រជាជន កម្ពុជាដែលបានទទួលស្វាគមន៍ខ្ញុំយ៉ាងកក់ក្តៅបំផុត នៅក្នុងអំឡុងពេលនៃដំណើរទស្សនកិច្ចនេះ។

ចប់

លោកស្រី សាស្ត្រាចារ្យ វណ្ណ ស្ទីត (ចក្រភពអង់គ្លេស) ត្រូវបានក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស អ.ស.ប តែងតាំងក្នុងខែមីនា ឆ្នាំ២០១៥ ដើម្បីស្វែងរកដំណោះស្រាយរបស់លោកសាស្ត្រាចារ្យ សុរិយា ប្រាសាទ ស៊ីប៊ីឌី ដែលបានបញ្ចប់អាណត្តិប្រាំមួយឆ្នាំក្នុងខែមីនា ឆ្នាំ២០១៥។ អាណត្តិរបស់អ្នករាយការណ៍ពិសេសនេះ កើតចេញពីកិច្ចព្រមព្រៀងសន្តិភាពទីក្រុងប៉ារីស ស្តីពីដំណោះស្រាយនយោបាយទូលំទូលាយនៃជម្លោះកម្ពុជា។ លោកស្រីស្ទីតគឺជាសាស្ត្រាចារ្យផ្នែកសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិនៅចក្រភពអង់គ្លេស។ លោកស្រី ស្ទីតក៏ជាសាស្ត្រាចារ្យទស្សនកិច្ចនៅសាកលវិទ្យាល័យបញ្ញាសាស្ត្រក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ជាសាកលវិទ្យាល័យ ដែលលោកស្រីបានធ្វើការរៀបចំ និងបង្កើតកម្មវិធីសិក្សាដើម្បីប្រកាសបើកឡើងវិញនូវកម្មវិធីសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់លើកដំបូងរបស់កម្ពុជាផ្នែកច្បាប់សិទ្ធិមនុស្ស។

អ្នករាយការណ៍ពិសេសគឺជាផ្នែកមួយនៃអ្វីដែលគេស្គាល់ថាជានីតិវិធីពិសេសរបស់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស។ នីតិវិធីពិសេស (ស្ថាប័នដ៏ធំបំផុតមួយនៃជំនាញការងារករនៅក្នុងប្រព័ន្ធសិទ្ធិមនុស្ស អ.ស.ប) គឺជាឈ្មោះទូទៅនៃយន្តការឃ្លាំមើល និងស្វែងរកការពិតឯករាជ្យរបស់ក្រុមប្រឹក្សានេះ ដែលលើកអំពីស្ថានភាព របស់ប្រទេសមួយជាក់លាក់ ឬបញ្ហាតាមវិស័យនីមួយៗនៅគ្រប់តំបន់ទាំងអស់នៃពិភពលោក។ ជំនាញការ របស់នីតិវិធីពិសេស ធ្វើការឈរលើគោលការណ៍ស្ម័គ្រចិត្ត ពួកគាត់មិនមែនជាបុគ្គលិក អ.ស.ប ទេ ហើយក៏មិនទទួលប្រាក់បៀវត្សរ៍សម្រាប់ការងាររបស់ពួកគាត់ដែរ។ ពួកគាត់ធ្វើការងារករជ្រុំរាជ្យពីរដ្ឋាភិបាល ឬអង្គការណាមួយ ហើយបំរើការក្នុងសមត្ថភាពបុគ្គលផ្ទាល់របស់ពួកគាត់។

សិទ្ធិមនុស្ស អ.ស.ប គេហទំព័រប្រទេស – កម្ពុជា
<http://www.ohchr.org/EN/Countries/AsiaRegion/Pages/KHIndex.aspx> and
<http://cambodia.ohchr.org>

នៅរាជធានីភ្នំពេញ៖ កញ្ញា គ្រីស្ទីន ភិកឃីរីង (Ms. Christine Pickering) តាមរយៈទូរស័ព្ទលេខ (+៨៥៥ ២៣ ៩៩៣ ៥៩០/៩១ លេខភ្ជាប់បន្ត៖ ៣០៦ ឬ អ៊ីម៉ែល cpickering@ohchr.org)

នៅទីក្រុងហ្សឺណែវ៖ លោកស្រី អ័លហ្គា ណាកាចូ (Ms. Olga Nakajo) តាមរយៈទូរស័ព្ទលេខ(+៤១ ៧៩១០៩៦៨៧២ ឬ +៨១ ១២៧៧៧៨៣១/
អ៊ីម៉ែល onakajo@ohchr.org) ឬសរសេរមកកាន់ srcambodia@ohchr.org